

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Sistemas Empotrados		Código	614G01060
Titulación	Grao en Enxeñaría Informática			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Enxeñaría de Computadores			
Coordinación	Padron Gonzalez, Emilio Jose	Correo electrónico	emilio.padron@udc.es	
Profesorado	Padron Gonzalez, Emilio Jose	Correo electrónico	emilio.padron@udc.es	
Web				
Descripción xeral	Coñecer as principais arquitecturas de sistemas encaixados, as metodoloxías para o seu deseño e implantación e as contornas de desenvolvemento a utilizar. Aprender a programar sistemas encaixados, e en particular, sistemas de tempo real. Coñecer os sistemas operativos e compiladores empregados en sistemas encaixados e de tempo real, as súas particularidades e o seu impacto na programación de aplicacóns.			

Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos</p> <p>Non se realizarán cambios</p> <p>2. Metodoloxías</p> <p>*Metodoloxías docentes que se manteñen</p> <p>-Sesión magistral (por Teams)</p> <p>-Proba Obxectiva (por Moodle)</p> <p>-Prácticas de laboratorio (Defensa por Teams, computa na avaliación)</p> <p>-Traballos tutelados (con Atención personalizada) (computa na avaliación)</p> <p>? Atención personalizada (por Teams e email)</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican</p> <p>Non se modifican as metodoloxías senón que serán realizadas a través das plataformas das que se disponen na UDC.</p> <p>2. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado</p> <p>-Correo electrónico: Diariamente. Para fazer consultas, solicitar encontros virtuales para resolver dúbidas e fazer seguimiento dos traballos tutelados e as prácticas.</p> <p>-Moodle: Semanalmente. Dispónse de anuncios onde se avisará da planificación das asignaturas, as clasificacións ou eventos relacionados coa materia.</p> <p>-Teams: Unha sesión magistral para os contidos teóricos na franxa horaria que ten asignada a materia. Unha sesión semanal para as prácticas de laboratorio, seminarios e traballos tutelados. Dúas sesións á semana para as tutorías.</p> <p>4. Modificacións na avaliación</p> <p>*Observacións de avaliación:</p> <p>Non hai modificación da avaliación. O 40% xa correspondía á proba final, 20% a traballos tutelados e 40% ás prácticas. A proba final realizarase polo Moodle.</p> <p>5. Modificacións dá bibliografía ou webgrafía</p> <p>Non se realizarán cambios. Xa se dispón de todos os materiais de traballo no Moodle.</p>
----------------------	---

Código	Competencias do título	
	Competencias do título	Competencias do título
A32	Capacidade de desenvolver procesadores específicos e sistemas embarcados, así como desenvolver e optimizar o software dos ditos sistemas.	
A34	Capacidade de deseñar e implementar software de sistemas e de comunicacíons.	
A35	Capacidade de analizar, avaliar e seleccionar as plataformas hardware e software más acaídas para o soporte de aplicacíons embarcadas e de tempo real.	
B1	Capacidade de resolución de problemas	
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.	
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.	

Resultados da aprendizaxe		Competencias do título
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título	Competencias do título

Capacidade de desenvolver procesadores específicos e sistemas embarcados, así como desenvolver e optimizar o software dos ditos sistemas.	A32	B1	C6 C8
Capacidade de deseñar e implementar software de sistemas e de comunicacóns.	A34	B1	C6 C8
Capacidade de analizar, avaliar e seleccionar as plataformas hardware e software más acaídas para o soporte de aplicacóns embarcadas e de tempo real.	A35	B1	C6

Contidos	
Temas	Subtemas
Introducción	Definición de sistemas empotrados
O procedo de diseño dun sistema empotrado	<p>Microprocesadores</p> <p>Metodoloxía de diseño: Requerimientos, especificaciones, diseño de arquitectura, diseño de componentes e integración de sistemas</p> <p>Diseño de programas e análisis</p> <p>Análisis de rendimiento</p>
Arquitectura dun microprocesador	<p>Arquitecturas do ARM</p> <p>Repertorio de instrucciones</p> <p>Procesador</p>
Representación dos datos	<p>Enteros</p> <p>Caracteres</p> <p>Estructuras de Datos</p> <p>Máquinas de estado con estructuras</p>
Excepciones e Interrupciones	<p>Introducción</p> <p>Dispositivos de Entrada/Salida</p> <p>E/I no ARM</p>
Procesos e Sistemas Operativos	<p>Tarefas e procesos múltiples</p> <p>Planificadores baseados na prioridad</p> <p>Sistemas operativos en tempo real</p>
Mecanismo de comunicación interprocesos	<p>Memoria compartida: Exclusión mutua y semáforos</p> <p>Pase de mensaje: Eventos y Mailboxes</p>
Dispositivos móviles	<p>Sistemas heteroxéneos</p> <p>Procesadores Gráficos</p> <p>Arquitectura das GPU nos dispositivos móviles</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / trabalho autónomo	Horas totais

Seminario	A35 C6 C8	3	7.5	10.5
Proba obxectiva	A32 A34	2	0	2
Sesión maxistral	A34 C6 C8	21	42	63
Traballos tutelados	A35 B1 C6 C8	7	24.5	31.5
Prácticas de laboratorio	A32 A34 B1	11	27.5	38.5
Atención personalizada		4.5	0	4.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Seminario	Exposición didáctica dos contidos prácticos da asignatura empregando diapositivas e otros recursos TIC. Se fomentará a adquisición dos coñecementos asociados á competencia A35. Por outra banda, comprobábase a adquisición das competencias C6 e C8.
Proba obxectiva	Exame sobre os contidos da materia que combinará preguntas de teoría coa resolución de problemas. Neste tipo de proba comprobábase a adquisición da competencia A32 e A34.
Sesión maxistral	Exposición didáctica dos contidos teóricos da asignatura empregando diapositivas e outros recursos TIC. Neste tipo de sesions se fomentará a adquisición dos coñecementos asociados ás competencias A34 e A35. Ademais, como o alumnado ten que valorar críticamente os diferentes procesadores para sistemas encaixados aparecidos nos últimos anos, valoraranse tamén as competencias C6 e C8.
Traballos tutelados	Proposta de mini-proxecto para que as/os estudiantes afonden pola súa conta en temas tratados na materia. As ideas e problemas discutíranse especialmente durante as horas de titoría de grupos reducidos. Se fomentará a adquisición dos coñecementos asociados á competencia A35. Ademais, ao teren que utilizar o seu coñecemento para resolver novos problemas, exercitarase a competencia B1. Por outra banda, comprobábase a adquisición das competencias C6 e C8.
Prácticas de laboratorio	Cada estudiante desenvolverá prácticas no laboratorio para a aprendizaxe da programación de dispositivos empotados. Suscitaranse unha serie de prácticas seguindo un guión para que o alumnado se familiarice cos conceptos e procedementos básicos da programación dos dispositivos empotados (competencias A32 e A34). Tamén se promoverá a optimización básicas de cada práctica proposta así como a discusión e a resolución de problemas (Competencia B1)

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Prácticas de laboratorio	Prácticas de laboratorio: Atender e resolver dúbidas do alumnado en relación ás prácticas propostas ou realizadas no laboratorio.
Traballos tutelados	Traballos tutelados: Atender e resolver dúbidas do alumnado en relación aos traballos tutelados propostos.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Prácticas de laboratorio	A32 A34 B1	Nas sesions de laboratorio propónense unha serie de prácticas para aplicar os coñecementos adquiridos na materia. Ao final dalgunhas sesions valórarse o correcto funcionamento da práctica, o axeitado do traballo presentado e a comprensión dos conceptos traballados mediante unha proba escrita.	40
Proba obxectiva	A32 A34	Corresponde a coñecementos impartidos nas sesions maxistrais.	40

Traballos tutelados	A35 B1 C6 C8	Cada estudiante ten que desenvolver un mini-proxecto, para o que presentará unha memoria. e valórarse o correcto funcionamento do traballo no laboratorio.	20
---------------------	--------------	--	----

Observacións avaliación

O 40% da cualificación corresponde á proba obxectiva final, o 40% á avaliación das prácticas de laboratorio e o 20% restante aos traballos tutelados. Na segunda oportunidade permitírase recuperar un 60% da calificación ao alumnado que non superou a materia na primeira oportunidade: O 40% da cualificación corresponde á proba obxectiva final e o 20% dos traballos tutelados, conservando a nota de prácticas da primeira oportunidade. Considerarase como "non presentada/o" a calquera estudiante que non realice a proba obxectiva. O alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia realizará as mesmas probas de avaliación que o alumnado que as curse a tempo completo, pero cun horario tanto para as clases como para as distintas probas que sexa compatible co horario que cada estudiante teña estipulado que debe asistir ao centro.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Marilyn Wolf (2012). Computers as components. Morgan Kaufmann - Yifeng Zhu (2014). Embedded Systems with ARM Cortex-M Microcontrollers in Assembly Laguange. E-Man Press LLC
Bibliografía complementaria	- Jonathan W. Valvano (2012). Real-Time Operating Systems for ARM Cortex-M Microcontrollers. Createspace - Jonathan W. Valvano (2013). Introduction to ARM Cortex-M Microcontrollers. Embedded Systems. CreateSpace Independent Publishing Platform - Joseph Yiu (2012). The Definitive Guide to the ARM Cortex-M0. Newnes

Recomendacións**Materias que se recomenda ter cursado previamente**

Estructura de Computadores/614G01012

Sistemas Operativos/614G01016

Concorrencia e Paralelismo/614G01018

Arquitectura de Computadores/614G01033

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Programación de Sistemas/614G01058

Materias que continúan o temario**Observacións**

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías